

CAN NEWYDD

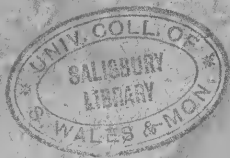

AR Y

MESUR A ELWIR, "NEW PRINCESS ROYAL."

ARGRAPHEDIG YN CAERLLEON GAN ROGER ADAMS.

1731.

D W I O
G E R D D I
N E W Y D D I O N .

Yn Gyntaf. Can Newydd, am y ddaear-gryn,
a ddigwyddodd ar y Nos *Wener* cyntaf ym Mis
Medi diweddaf, 1775. *Ar mentra Gween.*

Yn Ail. Ychydid Ddyriau ar yr ystyriaeth o'n
Breuol ni a bydra Oes Dyn; Ar y mesur a elwir
Loath to depart, neu Anodd ymadel.

Y MESUR A ELWIR

"NEW PRINCESS ROYAL."

I.

GWYR a gwagedd dowch ynghyd,
Hyna', jeienga', brasia o bryd:
Clywch hanes mab bonheddig llon

Aeth i deithio o'r wlad hon,
Efordd i wledydd oedd digred,
Gadawai ei wlad, i fynd ar led.

II.

I wlad y ffez *Morocco* 'r aeth,
Bu arno yno gyflwr caeth;
Wrth rodio 'r wlad nid rhad na rhwydd,
Cymerai 'r *Twrchiaid* e'n eu swydd,
Rhoddafant ef mewn carchar cry'.
Mynegaf ichwi fel y bu:

III.

Wyllo 'r dagre i lawr yn llyn.
Yn y carchar fongar fyn,
Dymunai fod 'n ei wlad yn ol,
Lle bod yn hlluth rha mor ddirol,

Lawr i'r feler ddu cadd fynd,
Lle nid oedd posibl gweled ffrind.

IV.

Y mab bonddigeidd llariedd llon,
Fiwn oedd heb gudd yn brawd i fron,
Mab oedd heb braw yn lan o bryd,
Carcharwr oedd ef yno o hyd,
O'r carcharorion daeth reſiw,
Fo oedd hawddgara' lana' ei liw.

V.

Fe ddaeth un yno 'n llon i'r llu,
Sef merch y brenin atto fu,
Can wel'd mor ſan o bryd a gwedd,
Ffansfodd hon y mab mewn hedd,
Yn ei chalon yn ddi gudd,
Ag eisiau cael y mab yn rhydd.

VI.

Yn y dyngiwn yn gla' roddd e' dan glo,
Y ferch ofynnar iddo fo
Oedd ganddo fodd i'w brynnu 'n rhydd;
A'r dagre 'n rhiedeg lawr ei grudd.
Dywedai ynte wrth y fun
Fod ganddo ſat 'n ei wlad ei hun,

Bodlon

VII.

Bodlon wyf i roi fy stat
 Os cafi I fynd i dir fy ngwlad,
 Fm canlyn I nid oes yn wir,
 Nag aur, nag arian, bwyd, na bir :
 Na dim arall yn wir nid oes,
 Ofni rwyf mai byr yw f' oes.

VIII.

Y ferch unweddol yno ddai,
 A bara a diod iddo hi a roi ;
 A mentro a ddarfu hon yn hy,
 Agoriade y clobau y carchar cry,
 A hi a ollyngai y mab yn iaydd,
 A i gyrchu heb braw e'r carchar prudd.

IX.

Yno d'wedai r ladi braf,
 Yn briod cym'raf chwi os cafi,
 Chwi eiff yn glen i dir eich gwlad,
 Na anghofwch miono fi drwy wad ;
 Ym mhen faith mlypedd gwedded gwiw
 Byddaf finne rehw i'n driw.

X.

Gwneuthur ammod a wnaeth y ddau,
 A'r ladi gwis yn ledio'n glau,

Pan ddae 'r faith mlynedd maith i ben,
Y gwnaent britodi i'll dau heb fen ;
Dywedai 'r ferch oedd lon ei gwedd,
Am gosio 'r ammod hynod hedd.

XI.

Hyn o amfer oedd mor hir,
Fo anghotiai ei feren fir.
Pan ddaeth faith mlynedd i'w coffhau,
Priodi un arall yn wir fe wnai
Cadw neithior iddo 'fe,
A phawb yn llawen iawn eu lle.

XII.

Rhyw ferch jëuanc yno ddaeth,
Cnoccio wrth y drws hi wnaeth.
Y gwas agorai iddi hi,
Fe welai 'n ffraeth ryw ladi ffri,
Hi ofynnai iddo 'n hy'
Oedd ei feistr yn y ty.

XIII.

Dywedai'r gwas yn siwr ei fod,
A'i briod gyd ag ef trwy glod
Yn cadw neithior yno 'n iawn,
Er y bore, a thrwy 'r prydnhawn ;
Gyda'r miwfig y mae fo
Yn prysur ddawnfio treio tro.

Dywedwch

XIV.

Dywedwch wrth eich meist'r clir,
 Am ddanfôn imi fara a'i tir,
 A pheiddio anghof o'r ferch y fu
 'N ei ol y'n ef o'r carchar cry,
 A feist'rodd ei bwyd yn ddigon hy,
 'N ei gael e'n rhydd o'r dyngiwn du.

XV.

At ei feist'r y gwas fo aeth,
 A gore 'n ffrî mewn geiriau ffræth,
 Mewn agwedd hy' mynegai hyn,
 Dechreuai ei feist'r fynd yn fyn,
 Ac wrth ei brîod dywydai 'n hy'
 Y cai hi fyned ffordd y bu.

XVI.

Ar ei choroph nid oedd e' waeth,
 'Roedd e'n ffrî a'r fe'nir ffræth,
 Ar farch y dowch chwi yma 'n ffol,
 Yn eich coach and fix cewch fynd yn ol,
 Bai yn wir oedd arnaf fi,
 Am dorri geiriau 'rioed a thi.

XVII.

I ffordd yr aeth y brîod ferch,
 Ar ol priodi a soddi o'i ferch,

Dim

Dim count am dani mwy nid oes,
Am y ferch heini yn ei hoës,
A'r hen gariad priodi a wnaï,
A byw yn glen efo'r feini'r glau.

XVIII.

Wel dyna'r stori heini hardd,
O'ch blaen chwi'n rhwydd fel cadd y bardd;
Yn rhodd na fernwch ana'n faith,
Ewch gynta o'm gwydd i fendio'r gwaith.
Dim help nid oes fy mben sydd wan,
You may do better if you can.

T E R E Y N.

